

La Coalició

Editorial

Res de posicions polèmiques

Democràcia ha ofert les seves pàgines als militants de la Unió Socialista, en igualtat de condicions que els companys del P. S. O. E. a Catalunya, perquè uns i altres exposin lliurement a les seves pàgines els seus criteris, per tal d'arribar —diuen— pel camí del respecte mutu, al front únic, la fusió o els pactes circumstancials. I, conseqüents amb l'ofertiment espontani, que corrobora invitacions anteriors fets en el terreny particular a antics i estimats camarades, en el número del dissabte passat començava una sèrie d'articles del company Joan Codina, de Manlleu, en els quals fa història documentada —i viscuda— del Socialisme i les organitzacions obreres al nostre país.

Es el primer cop que la Unió Socialista, col·lectivament, rep bel·ligrància pública en periòdics afectes al Partit Socialista Obrer Espanyol. Bé és veritat que, avui, la Democràcia ni cap altra publicació d'enlloc d'Espanya no pot aspirar a representar oficialment el criteri del Partit, perquè cap d'elles no està autoritzada com a òrgan oficial responsable. Tot el més hi ha alguns òrgans locals d'organismes també locals, sense autoritat per a determinar orientacions polítiques generals, o bé —com Democràcia i altres publicacions— portants de grups o sectors discrepants en el si de l'organització. Així i tot, agrafem sincerament i profundament aquesta prova de veritable cordialitat socialista, i no volem suposar que provinguin de moviments interessats, sinó d'intencions d'afiançar.

Però, malgrat això, no ens sembla massa convenient per part de la U. S. C. que els nostres afiliats usin gaire d'aquesta invitació cordial. No tenim cap motiu per censurar els companys que l'admetin i col·laborin a Democràcia, o a qualsevol altra publicació socialista o obrera d'Espanya o d'arreu del món. Si els nostres Estatuts i els nostres costums permeten sense obstacles de col·laborar en publicacions burgeses, mentre aquestes no facin campanya oberta contra els ideals socialistes, i mentre els companys que en elles col·laboren no surtin mai de la disciplina del Partit, amb més motiu hem de permetre que col·laborin en periòdics que, malgrat totes les discrepàncies possibles, estan enquadrats dintre partits germans i representen evidentment un aspecte de l'ideari que ens és comú. Però, amb lleialtat idèntica a la d'ells i a plena llum pública, tenim el deure de recordar a tots els motius que han d'imposar-nos reserva, i ens han de fer usar amb gran continuïtat de l'hospitalitat que ens és oferta.

En primer lloc, el periòdic en qüestió —i no pas en articles de tribuna lliure, sinó en treballs de redacció signats per persones adscrites al grup—, ha atacat més d'un cop la Unió Socialista. I, cosa pitjor, ens han atacat amb inexactituds. Un dia afirmaven que el Socialisme no havia estat mai representat a les nostres corporacions públiques, i amb això oblidaven, no solament els nostres representants, sinó els propis mandataris regulars del P. S. O. E. i de la U. G. T. Un altre dia deien que Campalans procedia de la Lliga... Tot plegat —per no qualificar-ho durament—, representava almenys incoherència o animositat injusta, i fins ens obligava algun cop a replicar, amb l'equanimitat que no volem perdre. I això no compagina gaire amb les invitacions posteriors, malgrat que aquestes comportin una rectificació implícita.

En segon lloc, la U. S. C. —lamentablement, no podem oblidar-ho— sosté un litigi, per ara encallat, amb el Partit Socialista Espanyol. La fusió dels dos Partits a Catalunya no ha estat resolta en definitiva, i no precisament per causa nostra, com ho poden saber tots els companys per la documentació cursada recentment pel nostre Comitè Executiu a totes les Seccions. Són els organismes responsables d'ambdós Partits els que poden determinar en definitiva, en un moment oportú, la resolució de la diferència. Mentrestant, tota intervenció o discussió de companys d'un dels Partits sobre problemes interns de l'altre —sobretot si la discussió és pública—, no solament representa indecadesa, impropia de la serietat amb què caldria portar sempre relacions d'aquesta mena, sinó que pot pertorbar una futura resolució favorable.

I, finalment, convé remarcar la posició polèmica que sostenen, dintre el Partit espanyol, la majoria de periòdics, revistes, opuscles, i

fullets apareguts aquests últims mesos a Madrid i a províncies. Democràcia és l'òrgan específic d'un dels sectors en pugna; tant ells com els altres han usat tota mena d'armes en la lamentable controvèrsia; i, per una tendència natural a sumar i absorbir elements favorables —o almenys aparentar-ho— uns i altres donen per classificats com a partidaris de la posició respectiva els col·laboradors de cada òrgan. Per tant, fins sense voler-ho, pot semblar que la Unió Socialista, o alguns dels seus afiliats personalment, controlats o no pel Partit, no solament intervenen en les disputes —que no hem de jutjar, però que no tenim qualitat per fer-ho ni coneixem prou bé els fets que escapen a la nostra disciplina— del Partit Socialista Obrer Espanyol, sinó que prenen posició. I, en aquest cas, si que impossibilitem del tot una avenença imprescindible amb el gran Partit fràter, a part que intervinent poc o molt des de fora, en la sola forma que podem fer-ho, difícilment podem contribuir a aclarir les discrepàncies interiors d'aquell Partit. No passariem del paper galdós de comparses, o cauríem en l'encara més lamentable de tercers —o vuitens, o dotzens, perquè per dissort tothom s'hi veu amb corren i discòrdia.

En resum: ni el company Codina, ni els companys de Democràcia, ni cap altre, han de sentir-se gens cohibits per les observacions que ens hem cregut en deure de fer com a òrgan de la Unió Socialista. Però meditem tots en el que passaria si, generalitzant-se l'exemple, els uns dels nostres afiliats escrivien a l'espècimen setmanari, els altres a Claritat o Levant, etc. Ens podríem crear molts i molts problemes, dels quals tenim la fortuna d'estar absents. Val més que, com fa l'Executiu central del nostre Partit, deposem tots la nostra confiança en la sobirania dels Congressos per a deixar resoltes en definitiva les relacions amb el Partit Socialista. I esperar tots que, no solament el nostre propi Congrés, sinó també el del Partit germà el dia que podrà reunir-se, correspondran a l'actitud discreta i serena d'un Partit conscient de la seva força i de la seva personalitat com és la U. S. C. amb una solució socialista i comprensiva, tant de correspondre —o més— com les invitacions afectuoses de grups respectables del mateix P. S. O. E.

Altament, quan diem que la U. S. C. no ha d'opinar en polèmiques que li són alienes, volem dir que no ha d'opinar en públic i en aquests moments, i menys amb caràcter oficial; no pas que no hagi de tenir criteri propi sobre tots els problemes que afecten la causa obrera. Dia vindrà que, resoltes totes les qüestions prèvies i lliures uns i altres per a expressar les seves conviccions, la U. S. C. i cadascun dels nostres militants podedir dir la nostra, sobre els fets d'octubre, sobre la tàctica a seguir en el futur i sobre la conducta de cadascun en tots moments. I ho podem fer amb plena dignitat, de Partit obrer que ha complert el seu deure.

HOMENATGE A CAMPALANS

L'Ateneu Polytechnicum prepara per a demà, diumenge, dia 8 de setembre, amb motiu del segon aniversari de la mort del nostre plorador camarada Rafael Campalans, un acte necrològic a Torredembarra, lloc on ocorregué el tràgic accident que li costà la vida.

L'acte tindrà lloc al matí a la platja, i consistirà en la simple cerimònia de tirar flors a mar, al lloc on va finir l'enyorat amic, i en un parlament necrològic del President de l'Ateneu, company M. Serra i Moret.

Per a assistir-hi, l'Ateneu —del qual fou fundador i primer President l'homenatjat— ha organitzat un tren especial que sortirà de l'estació de França a les vuit del matí, arribarà a Torredembarra a dos quarts de deu i, després de celebrar l'acte a les deu, sortirà d'allí cap a Barcelona a les dotze, i arribarà a la nostra capital cap a quarts de dues.

El tiquet per al tren es ven al preu reduït de 5'85 PESSETES, anar i tornar. Per a adquirir-lo i per a informar-se, adreçeu-vos a la Secretaria de l'Ateneu: Alt de Sant Pere, 27, principal. - Telèfon 25050.

Esperem de tots els companys de la U. S. C. que, adonant-se de la transcendència de l'acte en qüestió, malgrat el caràcter apolític de l'entitat organitzadora, li prestaten el seu esport i procuraran acudir-hi en gran nombre, a fi que l'homenatge al mala-

d'esquerres catalanes exigeix garanties electorals

Publicat per la Comissió Gestora de la Generalitat el darrer Decret referent al Carnet electoral, el Comitè d'enllaç de la coalició d'esquerres catalanes pren nota que, rectificant propòsits fets públics oficialment, no serà necessària la cèdula personal per a la seva obtenció. Ha de remarcar, però, que donat el curt termini que es fixa per a sol·licitar-lo i la situació en què pel règim d'excepció es troben els partits esquerrans s'estableix una diferència que no ha d'existir en la preparació d'una consulta a la voluntat popular, en la qual tots els que hi prenguin part han d'estar sotmesos al mateix tracte. Mentre els partits que formen la coalició governamental tenen tots els centres obrers i poden donar als seus electors les instruccions que necessiten, els centres esquerrans continuen clausurats i els seus electors no poden tenir l'orientació i guia sempre indispensable, però més encara quan s'implanta una nova iniciativa en l'aplicació del sufragi. Aquesta diferència en el període de preparació del cens efec-

tiu dels electors que poden votar estableix una desigualtat inicial incompatible amb la imparcialitat del règim democràtic.

El Comitè d'enllaç en exposar aquest fet a l'opinió pública espera que els Gestors de la Generalitat i els partits que representen faran que desaparegui aquesta diferència amb l'autorització que pugui obrir-se un nombre suficient de centres dels partits de la coalició d'esquerres als principals nuclis urbans de Barcelona i a les poblacions on s'hagi d'utilitzar el Carnet electoral, o permetre que funcionin en ells oficines de caràcter electoral. Es el menys que poden fer si no volen donar la impressió que la diferència de tracte és deliberada i voluntària.

Amb la mateixa finalitat el Comitè d'enllaç de la coalició d'esquerres catalanes demana que, igual com s'ha vingut fent sempre en qüestions de caràcter electoral, prèviament a l'aplicació de les mesures dictades es reunixin per l'organisme administratiu adient els secretaris dels partits polítics, però al marge de tota intervenció governamental, la qual faria perdre el seu caràcter a la reunió, que és el de controlar mútuament l'acció dels partits, evitar irregularitats i diferències i establir unes regles iguals per a tots, com escau en un règim democràtic. La justificació d'aquestes indicacions, demostradores del desig dels partits de la coalició d'esquerres de sotmetre's a la decisió de la voluntat popular, fa esperar al seu Comitè d'enllaç que no podran deixar d'ésser d'ésser ateses.

MANUEL B. COSSIO BARBUSSE

Impressió

Amb la seva mort desapareix un espanyol de prestigi mundial. Cossio, malgrat les seves idees universalistes i el seu amor per a totes les coses i persones d'un cert valor, era tanmateix un castellà de cap a peu. Estimava com ningú les tradicions de la seva Castella, el seu paisatge i la seva llengua, els seus costums, el seu art, les coses sublimes de Toledo... Volem, dir amb això que Cossio era un home complet: biològicament, un home racial, que porta dintre seu totes les essències d'un poble, per ell meravellós; i per altra part, sobre aquell immens sediment, un esperit format per una sensibilitat exquisida i una cultura enlairada, que el feien ésser un exemplar finíssim i destacat de tota una civilització. Home localista i universal ensems.

El seu fort era l'Art. Cossio, per sobre de tot, era un esteta. Fins quan parlava sobre coses de Pedagogia, en la seva càtedra, o dialogava amb algun alumne, o movia senzillament el braç, o el cap, feia obra estètica. Ningú com ell no ha comprès el Greco, amb tota la profunditat de les seves significacions. Cossio va saber penetrar i endinsar-se en la selva misteriosa de l'ànima complexa del Theotocopi, i en va saber extreure l'expressió autèntica del seu encaix.

Cossio fou, pot ben dir-se, el veritable fundador del Museo Pedagógico Nacional, a la biblioteca del qual hi han estudiat gairebé tots els mestres d'Espanya. Allà donava ell les seves classes universitàries de Pedagogia superior,

classes d'un relluc extraordinari, tant pel seu contingut, sempre dens i sempre nou, com per la seva forma bellíssima d'expressió i l'art insuperable de dialogar. Per la càtedra del senyor Cossio hi ha passat la immensa majoria del professorat espanyol. Sense exageració, doncs, podem afirmar que gran part del personal docent d'Espanya ha rebut la influència directa del mestre incomparable.

Tothom sap que Cossio podia haver estat, si ell hagués volgut, el primer President de la segona República espanyola; que fou designat el primer ciutadà d'honor de la República; que era una de les personalitats directives de la Institució Libre de Enseñanza; que fou sempre el deixeble predilecte i amic íntim de D. Francisco Giner de los Rios, de gloriosa memòria. Tothom que llegeix els periòdics, ho sap, això.

Nosaltres, per acabar aquestes ratlles, escrites volant, amb la força pressió de que han d'anar immediatament a la impremta, direm només que amb la mort de Cossio s'extingeix una d'aquelles fortes personalitats lliberals, humanes i humanistes, característiques de tota una època.

Cossio era un home cordial, efusiu. Rebia sempre amb amabilitat acollidora, amb un somriure deliciós, per sobre la seva barbeta fina, sempre atraient. Un hom quedava corprès.

Nosaltres el recordarem sempre amb tendresa, amb gratitud, amb devoció.

C. COSTAL

A l'hospital del Kremlin ha mort, recentment, Henri Barbusse, gran escriptor, internacionalista entusiasta, combatent en la croada per l'emancipació humana i l'espiritualització de l'obrer, comunista militant.

Poeta i crític teatral a finals del segle passat, el tombar de segle portà a Henri Barbusse la maduresa artística. Es llança a fons al corru de la literatura i en la primera dècada ofereix dues novel·les, *Les Suppliants* i *L'Enfer*, que li donen el rang de gran escriptor.

L'Enfer apunta ja d'una manera clara, l'esperit inquiet, progressiu i justicier de l'escriptor francès. Es un avenç de la ideologia de l'home que havia de posar, eficaçment, el seu art i el seu talent al servei de la causa socialista.

L'Enfer, però, conté tota la superfície un dubte, una indecisió. Barbusse sent desvetllar-se en ell els seus sentiments de justícia, la seva moral d'internacionalista, però no plasma amb tota la claredat l'impuls del seu cor i del seu intel·lecte. Per això, en esclatar la guerra Henri Barbusse no sap tenir el gest magnífic i exemplar d'un Romain Rolland i voluntàriament s'allista com a soldat ras per a anar a les trinxeres. Va a la guerra joia, puix creu que va a combatre el militarisme i l'imperialisme, que creu encarnats en Alemanya. Barbusse es pensava lluitar per la justícia i l'alliberació dels homes, i en el fons actuava com a patriota francès i no com a socialista; confon l'Alemanya del Kaiser, que és la de Hitler, amb tota l'Alemanya.

La guerra fou per ell una lliçió extraordinària. I en 1917 s'encara amb els aliats, amb França, i demana quina és la finalitat de la guerra. Ha vist, ara, que allò que combatia es troba un poc també entre els seus i que, en canvi, té germans a les files d'enfront. Es llavors quan, integrantment inspirat per aquell esplèndid humanisme que sura en totes i en cada una de les pàgines de *Le Feu*, crida els combatents que han hagut de deixar els camps de batalla i els invita a unir-se i seguir la lluita en el terreny de l'espiritualitat. Magnífica campanya, un poc intel·lectual, però càlida i al dictat de la veu del cor, per a la implantació d'un món inspirat en la justícia i en la veritat, amb tots els ciutadans germans, amb una espiritualitat cultural i moral!

La novel·la *Clarité* aboca aquest Barbusse generós i vehement, plàcid i energic, pacífista i revolucionari que cada dia havia d'acabar més els seus trets i que havia de convertir el seu art en un apostolat intel·ligent i fulminant per la causa socialista.

Henri Barbusse lluita per a combatre els prejudicis, els errors i la ignorància que separen i isolen els homes i els atien uns contra els altres. Aviat s'adona que hi ha certa mena d'homages que es complauen en mantenir els prejudicis i els errors i que s'afanyen en cultivar la ignorància. La seva paraula esdevé, aleshores, més roent, la seva ploma punxa com un estilet; Henri Barbusse, escriptor socialista, identifica la literatura amb la ideologia: internacionalista i obrerista, cerca la veritat i no la gràcia alada. Tota la seva obra posterior ho proclama.

Barbusse resta sempre un intel·lectual, però és foc el que alimenta el seu intel·lecte. Ni un moment no predomina l'escriptor per damunt del socialista; ambdós s'han fon en un de sol.

El seu socialisme és sà i intransigent. El seu pacifisme íntegre, però admet la violència com a mitjà per a arribar a aquest pacifisme. Predica la vaga general com a arma eficaç per a l'obtenció de l'emancipació obrera. Advocat per la unió de tots els treballadors, sota el matalotge de l'exemple rus. La justícia i la llibertat són el seu nord, i és no poden plaçar els esforços per a arribar-hi.

En Barbusse han trobat una paraula d'encoratjament tots els oprimits i totes les víctimes d'injustícies. Però, també, en ell han trobat un enemic decidit i valent tots aquells que han comès actes d'opressió i injustícies o que són els paladins del món corcat i roï de l'imperialisme en qualsevol dels seus aspectes. Si la literatura d'Henri Barbusse és sempre plena d'espiritualitat i dolça i macle alhora per aquells que comprenen les seves idees i cerquen els mateixos camins que ell, és una fuetada dura i punyent pels qui s'entesten a apuntalar el vell món.

Amb la seva mort l'internacionalisme ha perdut un gran defensor. La bondat d'Henri Barbusse com a escriptor, i com a escriptor posat al servei del socialisme, fa encara més dolorosa la pèrdua.

J. ROURE I TORENT

Animalades

Gràcies al senyor Giral — l'inefable senyor Giral — la lírica verdagueriana ha estat posada al servei del partit radical.

En la inflamada oració lerrouxista amb què l'ex-regidor i ex-conseller va obsequiar la classe soferta dels radioients el diumenge passat, posant el senyor Lerroux per damunt dels núvols, d'on ha de descendir el dia 8 entre els vius i morts de Catalunya, va recitar aquests versos de Verdaguier:

Israel, Israel, tant que jo t'amo,
sols tu no obres el cor a l'amor meu,
els lleons em segueixen si els aclamo,
el gos coneix son amo,
sols tu no has conegut ton Déu!

El lector de seguida haurà entès que així com Israel és, en aquest cas, el poble català, i Déu el propi senyor Lerroux, els lleons poden ésser molt bé els radicals de tota la vida.

Del gos no en parlem per no ofendre el senyor Giral en la seva modestia.

Passat per la censura

JUSTICIA SOCIAL

prega tots els subscriptors i corresponsals que no estiguin al corrent de llurs pagaments que envien l'import de llur deute a aquesta administració PELAYO, 10, 1.ª, 1.ª

Documents

Normes culturals a Mèxic

Reproduïm la circular que el ministre d'Instrucció de Mèxic senyor Bojórquez, ha enviat als mestres i mestresses de les Escoles de primer ensenyament de tot el país. Diu així l'interessant document, en la seva part expositiva:

«L'objecte que s'ha d'aconseguir serà el següent:

Donar als alumnes una noció clara de llur funció social en el present i en el futur.

Establir, en termes de solidaritat i de cooperació, les relacions entre l'individu i la societat com a garantia del coneixement, transformació i utilització del medi físic i social en benefici dels interessos comuns.

Fundar sobre la ciència l'explicació dels fenòmens de l'Univers, fora de tota doctrina metafísica o religiosa.

Crear un concepte de justícia social fonamentat en una distribució equitativa dels béns materials i culturals de la comunitat; en la interdependència i solidaritat dels interessos individuals i socials; en el fet que el benestar de l'individu i de la comunitat no pugui ésser aconseguit sinó amb el benestar de la Humanitat; en una ètica fonamentada sobre el servei de la comunitat com a suprem valor per a jutjar del mèrit dels actes humans.

Eliminar en la doctrina i en la pràctica els prejudicis de raça, de classe social, de sexe, de creença o opinions.

Elevat el nivell de les classes proletàries mexicanes subministrant-los els instruments bàsics de la cultura.

Desenrotllar la consciència de classe i de cooperació entre el proletari i la classe mitjana, amb el fi d'arribar a la transformació radical del règim econòmic basat en la lluita i explotació de l'home, i amb el propòsit d'implantar una organització socialista, justa, racional i pràctica.

Aquesta educació haurà d'ésser obligatòria per a donar a tots la comprensió del medi en el qual viuen i de les seves relacions amb llurs semblants, i el coneixement dels deures i drets que la coexistència social els imposa.

Haurà d'ésser gratuïta per tal de poder estendre a tots els éssers humans els beneficis de la cultura.

Haurà d'ésser única, perquè ofereixi una sola finalitat educativa en els seus diversos graus, perquè assumeixi a tot arreu la mateixa organització de comunitat, de vida i de treball i perquè forma part del mateix procés funcional que l'Estat imprimeix a l'ensenyament per afavorir el desenvolupament integral de l'individu.

Haurà d'ésser educativa en tots els seus graus, tant per a preparar els nens i nenes per a la vida que han de portar en el mateix medi com per a obtenir la igualtat

JUSTICIA SOCIAL

EPOCA IV - NUM. 23
BARCELONA
7 de setembre del 1935

PREU:
20 cèntims.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Trimestre 250
Semestre 500
Any 1000

Redacció i administració:
Carrer Pelayo, 10, 1.ª, 1.ª
BARCELONA

econòmica, intel·lectual i social de l'home i de la dona, i permetre en uns i altres la formació de llavors lleials i honestos.

Haurà d'ésser afirmativa, és a dir, que haurà de donar una conteste a tots els problemes sense que es pretengui donar-li un caràcter dogmàtic i definitiu.

No haurà d'ésser laica, sinó al contrari, haurà d'analitzar, a la llum de la raó i de la ciència, els conceptes religiosos i socials més coneguts que pretenguin imposar-se sota una forma indiscutible i eterna.

Haurà d'ésser emancipadora, és a dir, que haurà d'alliberar el nen dels prejudicis d'ordre econòmic, polític i religiós.

7 dies

Instal·len refrigeració als departaments del Congrés que no en tenien. Es veu que encara no estaven prou frescos.

L'ordre públic a mans de les dretes és una cosa excel·lent.

S'ha fet consell de guerra sumari contra un guàrdia d'Assalt que es va sublevar quan li van dir que havia de pagar els deutes.

Si aquest home hagués estat diplomàtic, hauria sabut que faré els grans Estats. No paguen els deutes: només els consoliden.

Trobem a *Leviatán* un bon article sobre el cinema des del punt de vista obrer. I, coincidint amb ell, ens cau sota els ulls aquestes paraules ofioses d'una persona que intervé molt en la indústria del film: «Si el cinema espanyol agrada tal com és, ja tenim el que volem».

Heus ací com ens vol educar la burgesia que ens tracta de bàrbars quan reclamem un art lliure.

Lenin-Stalin-Maurin treu foc pels queixals contra el VII Congrés de la Internacional Comunista. La rectificació que aquesta ha realitzat, en els extrems més fonamentals de l'actuació seguida fins ara el treu de pollaguera. Ell voldria que la Komintern continués la lluita sagnant contra la socialdemocràcia, que portà a fi de comptes el triomf del feixisme. El molestia l'apropament entre la segona i la tercera internacional. No li cap al pap que aquesta abandoni la tàctica del revolucionari-

risme catastròfic. Ni que concedeixi ampla autonomia política a les seves seccions. I afirma, amb la retundència dels inconscients, que la Internacional Comunista ha passat a l'extrema dreta de la dreta del Socialisme. I encara li queda al·lè suficient per a assegurar que mai la revolució socialista no ha estat tan pròxima com ara, a tot el món!

Es necessita optimisme! El que hauria de dir Maurin-Stalin-Lenin és que, la probable fusió de les dues branques obreres portarà com a conseqüència inevitable la desaparició de l'amfibisme marxista.

I, aleshores, on anirà Lenin-Maurin-Stalin?

La «mauritisme» s'encomana. Andreu Nin ja està intoxicat. Ara ve d'entendre per aquí que «la classe obrera de nostre país té necessitat de un partit potent i centralitzat», i que «és evident que el proletariat espanyol no disposa en el moment actual de este partit».

I nosaltres, bona fe, que creiem que aquest «partit» era el PUM (Partido de Unificación Marxista) Quin desengany!

A Després, setmanari del catalanisme de trenta anys, hi ha un article que defensa els ambiciosos individualistes. Diu:

«Però, tornant a l'ambició, qui no veu que és aquesta qualitat un dels principals motors que expliquen les gestes d'un Juli Cèsar, d'un Napoleó, d'un Rockefeller, d'un Walter Rathenau o d'un Mussolini? Que n'és de noble l'afany de diners de molts milionaris americans que reparaixen en vida—ah!—la major part de llurs fortunes en obres filantròpiques i culturals!»

I insisteix encara: «Que n'és de patriòtica l'ambició de poder del Duce italià, que retorna el prestigi i l'ànima creadora a una pàtria que havia caigut en la decadència i l'oblit del seu passat gloriós!»

Comprendreu el mussolinisme de l'autor, quan sabreu que es diu Petroni.

Un admirador del Duce al servei de trenta anys! Ja es pot morir la vella...

En les maniobres que Mussolini realitza a Bolzano, un soldat caigut realitza als ulls.

Portat a l'hospital, demana que abans de perdre la vista li fos permès veure el Duce.

Aquest acudí a satisfer la seva demanda.

El dia de Lerroux en durarà tres.

Potser tindrem de President de l'Audència el nostre distingit i vell amic don Jovino Fernández Peña.

Ho trobem molt natural, i el felicitem per endavant.

El *Correo Catalán*—en castellà—ha explicat la raó fonamental que abona la reforma de la Constitució. «Que ha estat molt sovint suspesa».

No es pot negar que és tot un argument per demostrar que no serveix.

Ja ho veiem!—diuen els reaccionaris—. Fins amb estats excepcionals passen coses.

Molt bé. Però, si també passen coses, ¿per què mantenir els estats excepcionals?

Necrològica

L'estimat company Pau Cirera, antic militant de la U. S. C. i actual secretari de la Secció Barcelona-Centre—una de les més nombroses i actives del Partit—, ha passat per la dolor de perdre la seva mare. Amb aquest trist motiu, ha pogut constatar una vegada més els afectes amb què complen ell i els seus. L'acte de l'enterrament, efectuat a Vic dimecres, fou una demostració de l'apreci que mereix a tots els sectors la família de Pau Cirera, al qual fem patent la nostra condolència.

Ja hi som. Ja ens podem moure amb tota llibertat. Ja podem organitzar el nostre Institut d'Alumnes i Ex-Alumnes de l'Escola del Treball i Anexos, no reivindicat encara després d'onze anys i prop de cinc de República.

Ens sembla que conspirem; no estem, però, satisfets, aquell Home té quelcom que ens impressiona i pertorba els nostres projectes. Ens deixa fer, no ens tira els bidells a sobre com si fossin projectes; mai, no obstant, no ens havien sentit tan coaccionats tenint tanta llibertat.

Estem comentant en un grupet, fent obra de captació, els nostres projectes referents a la creació de l'Institut. Nosaltres ja veiem que no podia ésser un sindicat obrer, però volíem que s'hi assemblés força. Ell entra, ens veu i comprèn immediatament la feina que fem; ve ràpid cap a nosaltres, ens interroga més ràpid, ens aclapara i abans no contestem amb claredat ja ho fa. Ell interpretant els nostres propòsits i donant-nos el camí per portar-ho a la realitat. Allò ens rebent; cap oposició, totes les facilitats; té una idea exacta del que volem. Però no ho podem acceptar, ens ve de mans d'un polític tanta possibilitat, i d'un polític socialista! Ell ens veu i rient, tancant aquells llavis amples i examinant la cara, ens deixa submergits en un maremagnum de confusions.

Es posa a l'Escola la sirena que encara avui dona l'hora d'entrada a les classes. ¿Ara ve la nostra! Ja tenim un motiu. Vinga plans, projectes, tàctiques, actituds, tesis, contratesis i síntesis, acords i conclusió final: No tolerarem que es posi una sirena: l'Escola no és una fàbrica o un taller. Ell mateix ens ho havia dit. Rebombori al hall, discursos d'oposició a la sirena i a quelcom més des de la barana del pis, conspiració permanent.

El senyor Pau Vila, excel·lent pare de família i bon geògraf, no en veu tres dalt d'un burro; aquella fauna no l'havia trobat mai en lloc. No sap per on agafar-nos: ens explica que ha estat obrer manual, que ha pertanguit a *Las tres clases de vapor*, que era laic. Que ens contava a nosaltres, que havíem llegit *La conquista del pan* i l'*A. B. C. del sindicalismo*.

El company Campalans, mut; la sirena, però, anava xiulant i nosaltres tenint obertes totes les vàlvules vers i a costes de la U. R. S. S. i Polònia? Ah, Polònia! Polònia, dins l'òrbita de la política francesa, veu amenaçada dia per dia els seus interessos a Danzig per l'Alemanya nazi, i s'apressa a fortificar-se darrera el seu port nacional, Gdinià, que més tard farà la concurrencia al de la Ciutat lliure i també a més d'un italià. Els nazis, però, després del plebiscit del Sarre, atacaran de ferm per aconseguir fer de Danzig la seva segona edició, i, espaordida França, davant l'escomesa dels camises brunes, deixarà que Polònia corri una mica la seva sort. En aquests moments el viratge en la política polonesa no es fa esperar; és un fet. Polònia surt de l'òrbita de París, per actuar als acords de Berlín, i aquests, momentàniament, afliuen a Danzig; i Ucraïna serà la presa que s'ofereix als cavallers polonesos.

El putsch austro-hitleria de fa un any posà en contacte de colzes

Campalans, l'Escola del Treball i la U. S. C.

Reportem-nos al setembre de l'any 1917 després de la vaga general revolucionària.

Un grup de militants joves de la C. N. T. amb els nostres prejudicis, les nostres virtuts i els nostres defectes ens matriculem a l'Escola Elemental del Treball. El director, un enginyer industrial de mentalitat feudal, ho sap, observa els nostres moviments, confon l'Escola amb un taller i ens desbarata els projectes de constitució d'una col·lectivitat que recollís els neguits i les aspiracions dels alumnes.

No hi havia, com ara, cap ideal a l'Escola; no hi havia, com ara, cap xafre fraternal entre professors i alumnes; tots ens trobem en posició indiferent respecte a tot.

La mort violenta del senyor Director en les vacances de Nadal, realitzada per Bravo Portillo, Ferrer i Companyia, fa que en les vacances del curs 1917-1918 sigui nomenat director de l'Escola Rafael Campalans i Puig, ciutadà enginyer.

No havíem parlat mai amb ell; l'havíem vist passar algun dia, amb el seu caminar ràpid, cap a la Secretaria de l'Escola, que estava precisament a la part oposada d'on és avui del hall.

Un diumenge al matí un grup de *faiets*, format per un fonder, un electricista, un fuster i dos manyanys, sortim per la porta principal de la Universitat Industrial; un taxi es para davant de la porta, baixa un home jove i decidit, amb pantalons blancs, el sec ben planxat, camisa blanca, d'una netedat immaculada, sense americana, el cap descobert, de mides un xic desproporcionades, per excés, al cos; aneu a saber si són les correspondents als homes superiors, amb una raqueta a la mà. Ell ens veu i amb la seva imaginació veloç ens pren la mida de dalt a baix, ens fa la impressió que en el seu tur intern pensa: *aquests són els meus*. Ens saluda francament i oberta amb aquella rialla característica plena de bondat i d'ironia, que aquell dia semblava que volgués dir: *ja us adobaré el cuir*. Ens diu: «Bona tarda».

— Si: diuen que és socialista. — Això ens feia una impressió desastrosa; més ens hauríem estimat que hagués estat lerrouxista, o de la Protectora d'animals i plantes.

Ja hi som. Ja ens podem moure amb tota llibertat. Ja podem organitzar el nostre Institut d'Alumnes i Ex-Alumnes de l'Escola del Treball i Anexos, no reivindicat encara després d'onze anys i prop de cinc de República.

Ens sembla que conspirem; no estem, però, satisfets, aquell Home té quelcom que ens impressiona i pertorba els nostres projectes. Ens deixa fer, no ens tira els bidells a sobre com si fossin projectes; mai, no obstant, no ens havien sentit tan coaccionats tenint tanta llibertat.

Estem comentant en un grupet, fent obra de captació, els nostres projectes referents a la creació de l'Institut. Nosaltres ja veiem que no podia ésser un sindicat obrer, però volíem que s'hi assemblés força. Ell entra, ens veu i comprèn immediatament la feina que fem; ve ràpid cap a nosaltres, ens interroga més ràpid, ens aclapara i abans no contestem amb claredat ja ho fa. Ell interpretant els nostres propòsits i donant-nos el camí per portar-ho a la realitat. Allò ens rebent; cap oposició, totes les facilitats; té una idea exacta del que volem. Però no ho podem acceptar, ens ve de mans d'un polític tanta possibilitat, i d'un polític socialista! Ell ens veu i rient, tancant aquells llavis amples i examinant la cara, ens deixa submergits en un maremagnum de confusions.

Es posa a l'Escola la sirena que encara avui dona l'hora d'entrada a les classes. ¿Ara ve la nostra! Ja tenim un motiu. Vinga plans, projectes, tàctiques, actituds, tesis, contratesis i síntesis, acords i conclusió final: No tolerarem que es posi una sirena: l'Escola no és una fàbrica o un taller. Ell mateix ens ho havia dit. Rebombori al hall, discursos d'oposició a la sirena i a quelcom més des de la barana del pis, conspiració permanent.

El senyor Pau Vila, excel·lent pare de família i bon geògraf, no en veu tres dalt d'un burro; aquella fauna no l'havia trobat mai en lloc. No sap per on agafar-nos: ens explica que ha estat obrer manual, que ha pertanguit a *Las tres clases de vapor*, que era laic. Que ens contava a nosaltres, que havíem llegit *La conquista del pan* i l'*A. B. C. del sindicalismo*.

El company Campalans, mut; la sirena, però, anava xiulant i nosaltres tenint obertes totes les vàlvules

d'expansió contra d'Ell: polític! socialista! adormida! traïdor! tot el repertori clàssic. Els xicots estaven al costat nostre; això ja ens deia Ell que per aquella feina era fàcil, i la cosa s'anava incrementant.

El senyor Vila ens convoca a una reunió a la secretaria per tractar d'arranjat la qüestió. Per part nostra hi assistim tota l'*aristocràcia del film*; per l'Escola hi ha el senyor Vila i un senyor, que fa de Ciutti, que és diu Mata. No hi ha res a fer, per part nostra cal treure la sirena. El senyor Vila està cada-vec: Allò era una falta de respecte mai no vist. Quina manera més insolent de parlar! Senyor, senyor, quin fracàs, si no podem imposar la nostra autoritat moral a aquests xicots!

Som en el moment culminant, la cosa es trenca; de prompte entra Campalans amb aquella sèrieta tan gentil que tenia: Res, prou, s'ha acabat; des d'aquest moment deixeu d'ésser director de l'Escola. Jo no vull imposar la meua autoritat. Vosaltres sou l'Escola i si entre vosaltres i jo no hi ha l'afecte necessari, ni l'Escola seria el que ha d'ésser, ni jo em sentiria amb prou forces per a anar implantant aquelles coses que crec que són beneficioses; i amb aquest to va parlant tres, cinc, vuit minuts, mentre per la nostra imaginació passa com una pel·lícula l'època anterior a la seva direcció. Algú diu: Home, no; dimittir, no... Tots ens el miràvem donant-li conformat, i Mestre Campalans havia vingut!

Després la lluita contra les xapes, els cinc minuts de temps per entrar a classe després de l'hora, les raons per la col·locació d'un bust de Prat de la Riba a la biblioteca, la conspiració vil de Xenius en el propi despatx de Campalans, etc., foren un seguit d'episodis dels quals ell sortia enfortit i amb més estimació per part nostra.

Feia uns quatre anys que ens coneixíem. Ja discutíem com a bons companys entre els quals Ell era el millor per acord unànime de tots. Un dia ens proposa formar un partit socialista català. ¿Què dius ara! Tots els residus morbosos de l'antipolíticisme que restaven passius en la nostra consciència es varen trasbalsar. De cap manera! Nosaltres en un partit polític, mai! Va veure que eren verdes encara.

De mica en mica a través nostre anava fent coneixença amb Seguí, Rebull, Bertran, Viladomat i d'altres. Nosaltres procuràvem obrir-li les portes en els medis obrers on Ell volia tenir contacte; anava a distir-hi, a donar-hi conferències i amb ex-alumnes i becari organitzava classes nocturnes donant la sensació, amb l'elegància que ell sabia fer-ho, que érem els propis treballadors que ho sollicitàvem.

Nits senceres ens passàvem discutint, en reunions incomparables, a les quals assistien Cristòfor de Domènec, que hem oblidat excessivament, Viladomat, Serra i Moret, Aleu, Campalans, en algunes Bertran i altres companys. Quan en Serra i en Viladomat començaven a teoritzar ens hi tocaven les tres de la matinada. A Viladomat li sortia fum del cap. Tants anys i encara no s'havia adonat de tot allò. En Bertran amb aquell bigotet de Romanones no ho acabava de veure clar; en Cristòfor de Domènec discutia Lenin, el Papa i Déu; als més joves ja ens anava bé, però hi trobàvem a faltar conclusions definitives, no hi havia prou revolució.

Per fi arribem a un acord, Campalans ha trobat la fórmula; no farem un partit, farem una Unió de tots els que substantivament siguin Socialistes. Es a dir, una mena de Lliga Regionalista per a ús dels col·lectivistes; hi cabíem tots sense comprometre'ns gairebé a res.

En Serra, més realista, observa que cal tenir en compte que la nostra voluntat ha d'anar encaminada a constituir un Partit i que l'ésser afiliat a la Unió Socialista de Catalunya pressuposa no estar afiliat a cap altre partit polític. En això nosaltres hi estàvem d'acord, si en dir-se partit era precisament per allò on veíem trontollar els nostres principis.

I amb aquest prejudici anarquista naixia la U. S. C., miracle que sols Campalans era capaç de realitzar.

Ah! Campalans. Quan un home mor la fórmula oratòria de ritual és dir que deixa un buit. Tractant-se de tu això no és cap fórmula convencional; després de dos anys de la teua mort ni a la U. S. C. ni a l'Escola hem trobat el teu substitut.

Era un intel·lectual autèntic; és que era un Home. J. FRONJOSA

El Sindicat Textil es retira del Jurat Mixt

El «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya» data del 27 del passat, publica una ordre del gestor interí de Treball, segons la qual resolent una súplica del Sindicat Regional de la Indústria Fabril i Tèxtil de Catalunya, a partir d'aquesta data constituirà la comissió mixta del Ram de l'Aigua tots els Sindicats «legalment» constituïts.

Com sia que això significa l'entrada a la comissió Mixta del Ram de l'Aigua de representacions de la F. O. C. i dels Sindicats Lliures, els delegats del Sindicat Unió Obrera de la Indústria Fabril i Tèxtil de Barcelona i el seu radi, que fins avui han estat els únics representants obrers en l'esmentada Comissió, anuncien oficialment i d'acord amb la Junta Directiva la seva retirada de la Comissió Mixta.

Resta solament fer constar en aquesta nota la funesta actuació del Sindicat Regional de Catalunya, el qual amb la seva actuació confusionalista i dubtosa s'ha prestat una vegada més a servir els interessos patronals facilitant l'entrada dels Sindicats Lliures a la Comissió Mixta del Ram de l'Aigua.

Per la Junta Directiva El Secretari, P. GAUSACHS

El proletariat té l'obligació d'ajudar la premsa que defensa els seus interessos i treballa pels seus ideals d'emancipació. Col·laboreu, doncs, a la propagació de «JUSTÍCIA SOCIAL».

Els cooperadors i la política

Moltes vegades hom ha intentat parlar del problema. I sempre, una barreja de pudor i timidesa ha paralitzat la ploma abans d'hora. Si al nostre país en tots els moments la política fos allò que ha d'ésser, —l'art de governar els pobles—, i deixés de banda l'agre conseqüència dels personalismes i caminés per viaranyis completament objectius, podríem contestar, amb tota la força pulmonar, dient que les Cooperatives, sense regatejar, han de recolzar els partits polítics que els apoeien. Segons hauré pogut llegir a la premsa diària, diverses vegades les Cooperatives angleses han brestat quantitats per a ajudar el Partit Laborista.

El que allà és factible, ací és impossible, almenys en determinades zones.

Ara bé; si actuar les Cooperatives oficialment en política és del tot contraproduent, els cooperadors, encara que sigui per instint de conservació, han de viure previnguts.

El moviment cooperatiu i mutual —jo sempre l'uníxo— és quelcom més que un simple acte de previsió. Significa, si més no, el gest de repudiari, per autodeterminació, un sistema que no reeixís. Els homes, tots ells de bona voluntat, s'agrupen per a cercar la benestança possible al marge del capitalisme, i criden ensem tots els altres companys i amics, perquè unixin llur esforç i així canviar, de manera evolutiva, un règim econòmic curull d'injustícies, per l'altre règim, essencialment humà, de la cooperació universal. En tot cas, doncs, si hi ha alguna diferència en aquest moviment, ser de tàctica, car la finalitat és exactament la mateixa.

Es per això, que cal creure que tots els cooperadors —dic cooperadors—, individualment i políticament han d'apoiar precisament aquells partits la finalitat dels quals sigui la mateixa, i per altra banda els encoratgi a seguir avant, proment-los reivindicacions dins el seu ordre econòmic.

Avui no mirat així la situació cooperadora i política creiem que és un error. Abstenir-se absolutament de la política és equivocació i plantejar-la clarament dins les Entitats també. És doncs, aquest terme mig de l'individu qui cal triar. Perquè hi ha, després de tot, dues fases més. Els que no volen intervenir en política de cap mena i els altres que creuen que el moviment cooperatiu és absolutament alià a la política i que, per tant, poden apoiar a determinar polític sense que això lesioni els interessos del cooperador.

Sense entrar a fons, parlarem d'una diferència capdal, dins un determinat grau d'imperfeció o desig de superació, que hi ha entre uns i altres. La premsa diària parla de rumors que demanen l'anul·lació de la Llei de Cooperatives. Arreu de Catalunya les Cooperatives Sanitàries estan paralitzades, malgrat que Llois d'ambdós Parlaments els reconeixen existència legal. Ha estat precis la formació del Front Unic Cooperatiu-Mutual, per a fer moure una mica les persones que tenen obligació de fer-ho, i encara pel que es veu, l'esforç esdevé estèril.

I per a acabar, cal considerar un absolut mancançament de lògica, que prestí apoi un cooperador a determinar sector que sap de bell antuvi que és contrari, per la força de l'interès, de l'ideal que sustenta. És com tirar pedres a la teulada pròpia.

JAUME JULIÀ S.

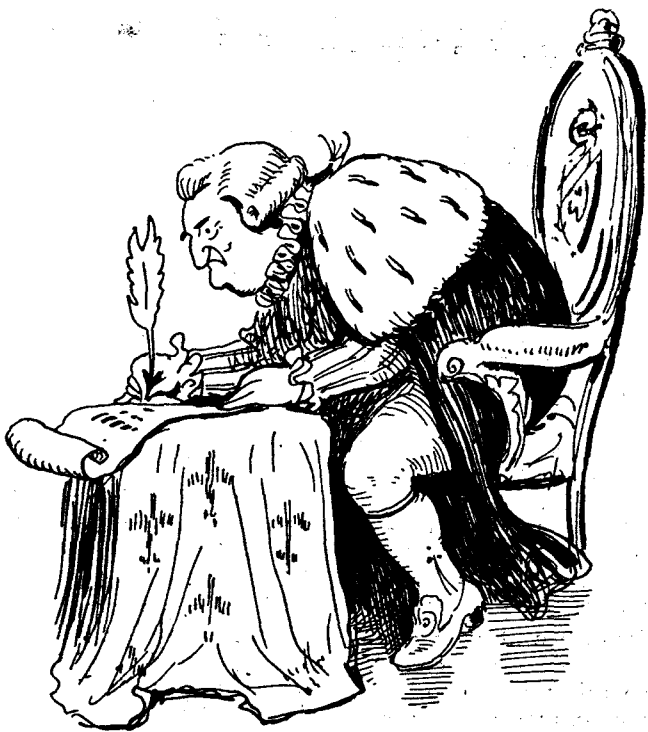
Imp. Miret. — Guifré, 12. — Barcelona

NOTA IMPORTANT DE LA U. G. S. O.

La Comissió Executiva de la Unió General de Sindicats Obrers de Catalunya prega tots els Sindicats adherits que la documentació referent a la inscripció al Cens electoral social li sigui tramès directament, puix que la Unió mateix tindrà cura de fer el que calgui.

El llibre del company Comorera L'avi

Sortirà a llum del 15 al 20 d'aquest mes

Recomanem als companys que trametin les demandes d'exemplars a la redacció de JUSTÍCIA SOCIAL (Pelayo, 10, 1.º), dient en els buletins de demanda si volen l'exemplar en rústica o relligat en cartó.

Preus: En rústica: CINQ PESSETES L'EXEMPLAR. Relligat en cartó: SIS PESSETES L'EXEMPLAR.

Fulletó de JUSTÍCIA SOCIAL N.º 7

Karl Marx i Friedrich Engels

Manifest del Partit Comunista

Traducció directa de l'alemany per PAU CIRERA

present. Els proletaris no tenen res d'ells a assegurar; han de destruir totes les seguretats i garanties privades fins a l'actualitat.

Tots els moviments fins al moment actual han estat moviments de minories o en interès de minories. El moviment proletari és el moviment independent de la immensa majoria en interès de la immensa majoria. El proletariat, la capa més infima de la societat actual, no pot redreçar-se, no pot enlairar-se sense fer saltar tota la superestructura de les capes que formen la societat oficial.

Per bé que no pas en el fons, en la forma la lluita del proletariat contra la burgesia és d'antuvi una lluita nacional. Naturalment, el proletariat de cada país en particular ha d'acabar primer amb la pròpia burgesia. Tot exposant les fases més generals de l'evolució del proletariat hem reseguit la guerra civil, més o menys encoberta, de la societat actual, fins al punt en què esclata en forma de revolució declarada i en què el proletariat assenta els fonaments del seu domini gràcies a l'enderrocament violent de la burgesia.

Ja hem vist que totes les societats anteriors tenien

com a base l'antagonisme entre les classes opressores i les oprimides. Ara, què per poder oprimir una classe, cal que hom li asseguri unes condicions dins les quals es pugui guanyar si més no la seva servil existència. El serf ha pogut esdevenir en plena servitud membre del municipi, de la mateixa manera que el menestral ha pogut passar a burgès sota el jou de l'absolutisme feudal. L'obrer modern, en canvi, en lloc d'enlairar-se amb el progrés de la indústria, cada vegada s'enfonsa més avall per sota de les condicions de la seva pròpia classe. El treballador esdevé pobre, i el pauperisme creix en proporció més ràpida encara que la població i la riquesa. És evident, doncs, que la burgesia és incapaç de seguir essent encara per molt temps la classe dominant i d'imposar a la societat, com a llei reguladora, les condicions d'existència de la seva classe. Està incapacitada per dominar, perquè no és capaç d'assegurar al seu esclau la pròpia existència dins l'esclavitud a què el té sotmès; perquè es veu forçada a deixar-lo enfonsar fins a un punt en què l'ha d'alimentar en comptes de fer-se alimentar per ell. La societat no pot viure més sota d'ella, ço és: la seva existència ja és incompatible amb la societat.

La condició essencial de l'existència i el predomini de la classe burgesa és l'acumulació de la riquesa en mans de particulars, la formació i increment del capital, i la condició del capital és el treball assalariat. El treball assalariat és basa exclusivament en la concurrència dels treballadors entre ells. El progrés de la indústria, l'agent involuntari i passiu del qual és la burgesia, reemplaça l'isolament dels obrers, degut a la concurrència, per llur unitat revolucionària mitjançant l'associació. Amb el desenvolupament de la gran indústria són renoguts, doncs, sota els seus mateixos de la burgesia els fonaments damunt els quals aquesta produeix i s'apropria els productes. La burgesia produeix sobretot els seus propis enterradors. La seva enyorada i el triomf del proletariat són igualment ineluctables.

II PROLETARIS I COMUNISTES

Quines relacions hi ha entre els comunistes i els proletaris en general?

Els comunistes no són pas un partit especial en relació als altres partits obrers.

No tenen pas cap interès diferent dels interessos de tot el proletariat.

No afirmen pas principis particulars d'acord amb els quals vulguin modelar el moviment proletari.

Els comunistes es distingeixen únicament dels altres partits proletaris perquè, d'una banda, en les distintes lluites nacionals dels proletaris posen de relleu i valoritzen els interessos comuns al proletariat sencer i independents de la nacionalitat, i d'altra banda perquè, en les diverses etapes evolutives recorregudes per la lluita entre el proletariat i la burgesia, representen sempre l'interès del moviment total.

Els comunistes són, doncs, pràcticament la fracció més decidida i més avançada dels partits obrers de tots els països; teòricament tenen per endavant, enfront la resta massa del proletariat, la visió de les condicions, la massa i els resultats del moviment proletari.

L'objectiu immediat dels comunistes és el mateix que el de la resta dels partits proletaris: constitució del proletariat en classe, ensorrament de la dominació burgesa i conquesta del poder polític per part del proletariat.

Els postulats teòrics dels comunistes no recolzen de cap de les maneres damunt idees o principis inventats o descoberts per aquest o aquell reformador del món. Són simplement expressions generals de les condicions reals i positives d'una lluita de classes existent, d'un moviment històric que va descabellant-se davant els nostres ulls. L'abolició dels règims de propietat que han existit fins ara no és pas el distintiu específic del comunisme.

Tots els règims de propietat han estat sotmesos a una mutació històrica permanent, a una transformació històrica constant.

La Revolució francesa, per exemple, va suprimir la propietat feudal en benefici de la burgesa.

El que caracteritza el comunisme no és pas l'abolició de la propietat en sentit general, sinó la supressió de la propietat burgesa.

Ara bé; la moderna propietat burgesa és la darrera i més perfecta expressió de la producció i apropiació dels productes fundada en els antagonismes de classe, en l'exploitació dels uns per part dels altres.

En aquest sentit, els comunistes poden resumir llur teoria en aquesta proposició: abolició de la propietat privada.

Hom ens ha fet retret, als comunistes, de voler suprimir la propietat produïda de l'esforç personal i adquirida a força de treballar, la propietat que constitueix el fonament de tota llibertat, independència i activitat individuals.

Propietat adquirida amb el treball, creada, guanyada per un mateix! Parleu potser de la propietat del petit burgès, del petit pagès, que és anterior a la propietat